

При об'єднанні секторів у кластери важливою є розробка відповідної політики економічного розвитку та програми підтримки.

SWOT - аналіз – це експертна оцінка сильних, слабких сторін, можливостей та загроз розвитку країни. Він повинен включати наступні види діяльності:

- традиційні, які потрібно підтримувати;
- види діяльності, які потрібно розвивати;
- види діяльності, які необхідно започаткувати.

Таким чином, з метою зниження економічного ризику, який супроводжується орієнтацією економіки країни на один профіль розвитку, потрібно визначити перспективні види діяльності, що сприятимуть розширенню спеціалізації економіки, тобто її диверсифікації. За перспективними секторами визначають можливі заходи залучення інвестицій. Підтримка, розвиток та започаткування цих видів діяльності має привести до стабільності і, в подальшому, розвитку економіки країни та підвищенню якості життя населення.

СТРУКТУРНО-СИСТЕМНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ПОДАВАННЯ ЗНАТЬ ПРО СТАН ЕКБП

Н. О. Іванченко, к.е.н., доцент

Національний авіаційний університет, м. Київ

Підприємство повинне забезпечувати групу споживачів певним видом продукції. Крім того, воно повинне забезпечувати працюючих на ньому співробітників коштами для існування, а також виконувати ряд інших соціально-економічних призначень (по відношенню до навколишнього середовища, інших суспільно-економічних і соціальних інститутів, загальних цілей регіону і ін.). Всі ці «виходи» підприємства складуть його структуру цілей. Очевидно, що всі ці цілі повинні бути пов'язані між собою так, щоб вони природно виконувалися в процесі функціонування даного підприємства.

Проте очевидно, що для виконання всіх поставлених цілей підприємству повинні бути створені певні умови з боку зовнішніх організацій (наявність сировини, енергії, робочої сили, устаткування, фінансування і ін.). Крім того, на роботі підприємства можуть позначатися різні кліматичні умови, забезпеченість транспортом, соціально-побутові умови працівників і т.д. Всі ці «входи» складуть комплекс обмежень, в яких дане підприємство працюватиме.

Структурний підхід надає можливість сформувати сукупність чинників, заходів або понять, необхідних для виконання поставленого завдання.

Якщо ці два комплекси не будуть узгоджені між собою, то підприємство не зможе працювати чітко і безперебійно як «система».

У ЕКБП структурний підхід виражатиметься у визначенні всіх необхідних заходів щодо забезпечення повної безпеки підприємства.

Таким чином, під структурним підходом слід розуміти правильне визначення цілей і умов для проходження якого-небудь процесу, а під системним підходом — створення комплексної системи для безумовного виконання поставлених цілей. Очевидно, що обидва ці підходи тісно пов'язані один з одним, оскільки є двома складовими у виконанні одного і того ж завдання.

Великі і ієрархічні багатовимірні системи настільки важкі в дослідженні, що багато авторів стали говорити про «прокляття багатовимірності», яке тяжіє над такою роботою. Єдиний спосіб подолання цих труднощів полягає в тому, щоб все різноманіття фактів, що характеризують функціонування багатовимірної системи, заздалегідь розгрупувати за якимись ознаками, що є загальними для даної групи. Таких ознак може бути багато. Одні ознаки, наприклад, можуть відображати різні події ЕКБП. Таке угруповання чинників в теорії систем назване розглядом системи на різних рівнях.

Принцип ієрархії відображається і в прийнятому розділенні систем по ступеню підлеглості. Так, окрім понять «система» і «підсистема», існує також поняття «надсистема», яке охоплює системи вищого рівня (вище вони називалися зовнішніми системами).

Концептуальна модель ЕКБП будується на декількох рівнях, що послідовно деталізуються. Однією з основних проблем, характерних для систем, заснованих на знаннях, є *проблема подання знань*. Це обумовлюється тим, що форма подання знань впливає на характеристики і властивості системи.

Всі підприємства володіють величезним початковим багажем даних і практичного досвіду. Але поки ця інформація розосереджена в базах даних, сховищах документів, повідомленнях електронної пошти, звітах про продажі і в пам'яті співробітників. Проблема в тому, щоб організувати доступ до цих даних, надавши їм форму, зручну для використання. Це не просто, а якщо ще потрібно зробити це швидко (щоб прийняти на основі аналізу інформації невідкладне рішення), завдання може виявитися практично нездійсненним.

Таким чином, управління знаннями ЕКБП на підприємстві повинне стати системоутворюючим чинником, сприяючим підвищенню його інноваційного потенціалу, можливостей підприємства, які використовуються для досягнення поставленої мети, рішення певних задач. Системний принцип отримання знань, управління знаннями полягає в умінні вирішувати професійні задачі в типових і нестандартних ситуаціях, а також в розвитку системного мислення, баченні об'єкту не окремо, а в системі взаємостосунків; формуванні світогляду, зв'язаного з цінностями суспільства, в знанні і баченні взаємообумовлених процесів.

При проектуванні моделі подання знань про стан ЕКБП варто враховувати такі фактори, як *однорідність подання*, що приводить до спрощення механізму керування логічним виведенням і керуванням знаннями, і *простота розуміння*, що припускає доступність розуміння подання знань експертами і користувачами системи. Виведення рішень ґрунтується, як правило, на процедурах пошуку в просторі станів. Однак виконати ці вимоги в однаковій мірі, як для простих, так і складних задач досить важко.

При процедуральному поданні знань семантика безпосередньо закладена в опис елементів бази знань, за рахунок чого підвищується ефективність пошуку рішень. При цьому можна не описувати всі можливі стани економічної безпеки для реалізації виведення. Досить зберігати деякі початкові стани і процедури, що генерують необхідні описи ситуацій і дій.

У порівнянні з процедуральною частиною статична база знань у них є малою. Вона містить не «незмінні аксіоми», а лише так звані «твердження», які є прийнятними в даний момент, але можуть бути змінені чи вилючені в будь-який час. Загальні правила виведення подані у вигляді спеціальних цілеспрямованих процедур, що активізуються в міру потреби.

Засобом підвищення ефективності генерації виведення в процедуральних моделях є додавання в систему знань про застосування, тобто знань про те, яким чином використовувати накопичені знання для вирішення конкретної задачі. Ці знання, як правило, теж подаються в процедуральній формі.

Таким чином, модель управління знаннями про стан економічної безпеки — це стратегія підприємства, мета якої — виявити і обернути на користь всю інформацію, що є у неї, досвід і кваліфікацію співробітників з тим, щоб підвищити якість обслуговування клієнтів і скоротити час реакції на змінні ринкові умови.

З сказаного можна зробити висновок про те, що при рішенні питання про структурний підхід необхідно правильно визначити всі цілі, які ставляться перед системою, що розробляється, а також всі умови, в яких вона повинна працювати. Для цього потрібно розглянути функціонування системи, що розробляється, в системі вищого порядку, в яку система входить як одна з підсистем або елементів.